

Invandrarprojektet »Arbete och vardagsliv i hemlandet«

Vad gjorde mormor och morfar innan de kom hit?

Snart är det omöjligt för andra och tredje generationens invandrare att få svar på den frågan. Kvar stannar minnen från den svåra tid då föräldrar och äldre släktingar försökte anpassa sig till livet i det nya landet. Ofta handlar det då om minnen av isolering och arbetslöshet, mer sällan om framgång och yrkesstolthet.

Projektet Invandrares Arbetsminnen vill skapa förutsättningar för en mer rättvisande historieskrivning genom att dokumentera och arkivera invandrares berättelser om arbete och liv i det forna hemlandet.

Okunskap är grogrund för fördomar. Då berättelserna om immigrationen inte bara handlar om utanförskap, utan också innefattar erfarenheter och kunskaper som immigranterna tillägnat sig innan ankomsten till Sverige, börjar våra fördomar vackla. Allt var kanske inte så dåligt där? Och många har ju faktiskt yrkeskunskaper som vi saknar i vårt land. Sådana insikter är inte bara till glädje för barn, barnbarn och barnbarns barn. De är också förutsättningen för ett respektfullt vardagsumgänge i samhälle och arbetsliv.

Projektet

Projektet är till en början ettårigt och startade vid halvårsskiftet 2009. Det finansieras av Riksarkivet, ArkivCentrum i Örebro län och Regionförbundet Örebro. Det har tillkommit i samarbete med NBV som också avsatt medel i sin budget. Projektledare är Thord Strömberg, docent i historia vid Örebro universitet.

Projektet har få föregångare i Sverige. Det innebär att det ännu inte finns några väl utvecklade metoder för insamlingsarbetet, där språkproblem och kulturskillnader måste övervinnas. Ett syfte med projektet är därför att utveckla och pröva metoder och strategier för insamlingsarbetet. Målsättningen är att påbörja uppbyggnaden av ett arkiv med material av en sådan kvalitet att det kan nyttjas av forskare.

Till att börja med arbetar vi utefter två huvudspår:

1. NBV har sedan flera år tillbaka studiecirkel vars medlemmar är invandrare. De leds av erfarna och språkkunniga studiekonsulenter. Ambitionen är att ta upp våra frågor vid studiecirkelträffarna samt att

dokumentera delar av samtalen. För detta arbete ställer NBV en medarbetare till projektets förfogande (deltid).

2. Kontakter har tagits med SFI. Enheten för Språk och Framtid där förfogar över ett hundratal så kallade instegsjobb, finansierade av kommunen, och några av dessa disponeras av projektet för dokumentationsarbetet.